

Biblioteka
SVILA I SATEN

Urednica
Tea Jovanović

Naslov originala
Anne Golon
“ANGÉLIQUE SE RÉVOLTE”

Copyright © by Anne Golon
Copyright © 2016 za srpsko izdanje Čarobna knjiga

ISBN 978-86-7702-495-6

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reprodukovati, umnožavati, prešampavati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima.

Čarobna knjiga
Beograd 2016.

AN GOLON

Andesika

BUNTOVNICA

PETA KNJIGA SERIJALA

S francuskog prevela
Senka Božić

**Čarobna
knjiga**

PRVI DEO

POBUNA TINJA

၁

1.

Stigavši u Marselj, gospodin Bretej, izaslanik kralja Francuske, zatvori Anđeliku, koju je uhapsio u Seuti, u tvrđavu Admiraliteta.

Dok su boravili u tom gradu, u kome je nedavno markiza od Plesi-Belijera tako sjajno nasamarila kraljevsku policiju, plemić se nije osećao sigurnim.

U tamnoj i strašnoj ćeliji, nekadašnja zarobljenica Berbera, koja je uspela, po cenu strahovitih patnji, da pobegne iz harema Mule Ismaila, oseti sa sigurnošću da je bremenita.

Ta joj misao sine sutradan po utamničenju u tvrđavi, gde je, probudivši se, jasnije osetila svoj položaj životinje ponovo uhvaćene u zamku.

Tamnica Admiraliteta bila je bez najosnovnijeg komfora. Iako je kroz četvrtaste gvozdene rešetke visoko smeštenog prozora mogla da vidi deo plavog neba, Anđeliku spopadne strašan osećaj gušenja. Svu noć se borila protiv užasnog osećaja da je živa zakopana, koji bi je zahvatio čim bi joj se kapci sklopili, a njeni živci, koji su dotle vrlo dobro izdržali, u zoru popustiše.

Zahvaćena panikom pojuri na vrata, stane lupati rukama po tvrdom drvetu, bez glasa, ali snagom koju joj je ulivao očaj.

Bože! Bože! Svežeg vazduha! Zatvorili su je u ovu grobnicu, nju, koja je sate i noći živela samo u beskrajnom i čarobnom krugu pustinje.

Ta ju je teskoba mučila i bacala u agoniju. I kao preplašena ptica u svojoj krletki, ona se obrušavala na nemilosrdnu prepreku od drveta i gvožđa i lupala, lupala bez glasa.

Njene prozirne ruke, na kojima su se još opažali tragovi patnji pretrpljenih u pustinji, nisu pravile na čvrstim vratima buku veću nego što je podiže ptica klepetanjem svojih krila. Kad bi osetila bol u oguljenim dlanovima, prestala bi da lupa, pa bi teturajući se uzmicala ka zidu i na njega se naslanjala.

Očima je bludela od vrata do prozorčića s rešetkama. Plavetnilo neba pričinjavalo joj se kao bistra voda za kojom je toliko žednela.

Ali Osman Feradi neće više dolaziti po nju da je vodi po ravnim krovovima, odakle će napajati oči varljivim osećajem prostora.

Sada su je okruživali stranci tmurnog pogleda, duša obavijenih sumnjama. Vojvoda od Vivona, koji je hteo da se iskupi za svoje greške u prošlosti, izdade iz Pariza najstrože naredbe protiv nje. Admiralitet u Marselju bio je dužan da ukaže svaku pomoć gospodinu Breteju. Svaki pokušaj da nekog pridobije bio bi joj uzaludan, a uostalom, Anđelika je osećala kako nije u stanju da se posluži svojim oružjem. Strahovit umor ju je satro, činilo joj se da takav još nikad nije osetila, čak ni na putevima Rifa.

Putovanje morem od Seute do Marselja s pristajanjem u Kadizu bilo je pravo mučenje, u kome je ona svakoga dana gubila ponešto od svoje hrabrosti. Uhapsivši je u ime kralja, da li je gospodin Bretej uspeo da slomi njen polet, koji bi joj omogućio da se ponovo vrati u život?

Ona se dovuče do svog ležaja. Bila je to vrlo tvrda slamarica, ali Anđelika se nije na to žalila. Na njoj je spavala bolje nego na mekanom krevetu, a jedini krevet na kojem je želela da odmori svoje umorne udove bio je komadić zemlje na ravnoj utrini pod kedrovima.

Oči su joj ponovo zurile u vrata. Koliko joj se zatvorenih vrata u životu isprečilo, razmišljala je, vrata svaki put sve glomaznija, sve mračnija. Da li se sudbina njom poigravala, da je kazni što je kao dete Montlua jurila bosonoga po stazama gajeva i šuma i što je bila tako strastveno zaljubljena u slobodu da su seljaci verovali da je vila?

„Nećeš proći“, govorila su joj vrata. Svaki put kad bi uspela da pobegne iz jednog zatvora, druga su se vrata, još nemilosrdnija, brzo stvarala pred njom. Najpre su se za njom zatvorila vrata bede, pa ona francuskog kralja, pa rešetke harema Mule Ismaila, i sada opet ona francuskog kralja. Hoće li ova biti tako strašna?

Ona se tada seti Fukea, markiza od Varda, vatrenog i suludog Lozina, koji su isto tako tamnovali u nedalekoj tvrđavi Pinjero, seti se svih onih, koji su godinama ispaštali iza tamničkih vrata za krivice manje od onih koje je ona počinila.

Spopade je osećaj samoće i slabosti. Stupivši ponovo na tlo Francuske, ona je zašla u zemlju u kojoj su ljudi delovali kao gonjeni dvema pobudama: strahom od kralja ili ljubavlju prema njemu. Tu je vladao samo zakon prvog gospodara.

Na ovim obalama, fizička i moralna snaga jednog Kolina Paturela, njegova neizmerna dobrot, njegova retka inteligencija nisu ništa značile. Svaki tupavi ljubavnik, ako je samo nosio manžetne i periku, mogao je da ga prezire.

Na ovim obalama, Kolin Paturel bio je bez ikakve moći. Bio je samo siromašni mornar. Čak ni uspomena na njega nije bila ni od kakve koristi Anđeliki. Nestao je za nju nepovratno, kao da je umro.

Ona ga poluglasno pozove: – Koline, Koline, brate moj!

Tako je bila slaba, da ju je oblio hladan znoj i ona potpuno klone. A tada joj sine misao da je možda s njim zatrudnela.

***

U Seuti je smatrala da joj je redovno mesečno čišćenje prestalo zbog narušenog zdravlja, kao posledica pretrpljenih nadljudskih napora. Ali sada, pošto je već toliko vremena prošlo, nije moglo više biti sumnje.

Bila je u drugom stanju.

Nosila je dete Kolina Paturela! Dete pustinje! Ležala je nepomično zgrčena na svom ležaju, puštajući da se sumnja pretvori u sigurnost, a da neverovatno otkriće napreduje i sasvim je obuzme...

Najpre se začudi, zatim njome zavlada neobičan mir, a na kraju radost.

To je za nju moglo da postane nova briga, sramota, da poveća malodušnost, međutim ona se tome radovala.

Još je bila previše blizu pustinji i svom burnusu odbegle robinje da bi se potpuno saživela s ulogom visoke francuske gospođe. Još je znatan deo njenog bića bio privezan uz srce Normana, u onim slikovitim noćima obrubljenim zlatom, u kojima je snaga ljubavi, koja ih je terala jedno ka drugome, imala ukus smrti i nežnosti.

Pod haljinama izrađenim po francuskoj modi, pod vezenim ogrtačima, pod nakitom pronađenim u Seuti, koža joj je još bila hrapava, još ne beše nestao dubok ožiljak na izgorenoj nozi, a na izbičevanim leđima ožiljci su malo-pomalo nestajali.

Na njenim nogama u elegantnim cipelama još su se videli tvrdi žuljevi, koje je dobila kad se bosa penjala kamenitim stazama Rifa.

S uzbuđenjem je razmišljala kako će dete koje će roditi učiniti neizbrisivim trag njene neverovatne odiseje. Biće plavokoso, plećato, jako.

Nije bitno što će biti kopile. Plemenitost onoga koji je bio „kralj“ sužanja spajala se svojim vrlinama s plemenitošću krstaša, čija je krv tekla u žilama Anđelike od Sanse Montlua.

Njen sin imaće njegove plave oči i snagu. Biće on mali bog Herkul, koji rukuje buzdovanom, davi zmiје, a obasjavaće ga sunčana aura celog Sredozemlja...!

Biće lep kao prvo dete rođeno na zemlji. Ona ga je već videla i divila se njegovom životu. Za njega i po njemu ona će opet steći svoju snagu i boriće se da mu pribavi slobodu.

Dugo je tako stajala prepuštajući se tom pomalo ludom sanjarenju, zaboravivši zidove tvrđave i govoreći kadikad poluglasno.

– Uzalud ćeš bežati od mene, Koline – govorila je. – Uzalud ćeš me prezreti i odbaciti. Ipak ćeš, makar i delimično, ostati sa mnom, Koline, družo moj, prijatelju moj...

***

Nekoliko dana kasnije jedna kočija s rešetkama na vratima i spuštenim crnim zavesama napustila je Marselj i krenula putem za Avinjon. Obezbeđivala ju je solidna vojnička pratnja od deset musketara. Gospodin Bretej sedeo je u unutrašnjosti kočije kraj Anđelike i požurivao je vožnju.

Toliko su mu pričali o sposobnosti i lukavstvu gospođe od Plesi-Belijera, da je neprestano očekivao da će mu se izmigoljiti između prstiju, pa je stoga imao samo jednu želju: da što pre okonča svoju misiju.

Uznemiravala ga je činjenica da se mlada žena brzo oporavljala. A kako se držala ponosno, a katkad i drsko prema njemu, bojao se najgoreg. Da se nije ona možda nadala pomoći svojih saučesnika?

Na svakom odmorištu spavao je popreko iza njenih vrata i samo na jedno oko.

Pre no što bi ušli u neku šumu, gde je smatrao da bi ih mogla napasti neka banda da oslobodi zarobljenicu, tvrdoglavo je tražio od guvernera najbližeg grada da mu dâ još izvestan broj vojnika kao pojačanje. Tako je cela stvar poprimila izgled vojne ekspedicije. To je podstaklo besposličare da se sakupljaju na trgovima gradova u nastojanju da vide ličnost zbog koje je bila potrebna tolika pratnja. To je do besnila dovodilo gospodina Breteja, pa je plaćao vojnike da udarcima kopalja rasteraju svetinu, što je još više podsticalo radoznalost i okupljanje.

Zbog nespavanja i mučen stalnim nemirom gospodin Bretej je jedini izlaz iz tih muka video u što bržoj vožnji. Tek u noći bi se zaustavljali na nekoliko sati u nekoj gostionici, odakle bi odstranili sve goste, a gostioničare držali na oku. Preko dana, konji su jurili bez odmora, stoga su ih stalno zamenjivali svežim, koje bi kurir unapred naručio tako da nisu morali da gube vreme kad bi povorka stigla do stanice za zamenu konja.

Izmučena drmusanjem kočije po neravnom putu, shrvana ludačkom vožnjom, Anđelika se bunila:

– Hoćete da me usmrтите, gospodine! Zaustavimo se na nekoliko sati da se odmorimo. Ja ne mogu više da izdržim.

Gospodin Bretej podrugljivo je odgovarao:

– Vi ste previše nežni, gospođo. Zar niste upoznali i veće napore u kraljevini Maroko?

Nije se usudila da mu kaže da je u drugom stanju.

Prilepljena uz klupu ili vrata, gušena prašinom molila se bogu samo da se već jednom završi to pakleno putovanje.

Jedne večeri, pri kraju napornog dana, kočija u brzoj vožnji uleti u jednu okuku na podnožju brežuljka, te se nagne na dva točka i prevrne. Predosećajući da će doći do nesreće, kočijaš je uspeo nekako da zaustavi konje. Udar je zbog toga bio nešto blaži, ali kočija sleti sa strane u jarak, te Anđelika prignječena istrgnutom klupom, odmah shvati, šta joj se dogodilo.

Izvukoše je brzo iz kočije i polegoše na travu na ivici ceste.

Sav bled, gospodin Bretej se nagne nad njom. Znao je, ako gospođa od Plesi-Belijera umre, da mu kralj to nikada neće oprostiti, odmah je shvatio da mu je glava u opasnosti i već je osećao hladnoću dželatove sekire na svom vratu.

– Gospođo – preklinjao je – da li ste se ozledili? Nije vam ništa, zar ne? Ta udarac je bio beznačajan.

Ona mu poviče izmenjenim, očajnim, divljim glasom:

– Vi ste za ovo krivi, glupane! Zbog te vaše proklete vožnje...! Sve ste mi oteli. Vašom krivicom sam sve izgubila... Bedniče...! Ispruživši ruke, zarije mu nokte u lice.

***

Vojnici preneše Anđeliku na improvizovanoj nosiljci do obližnje varošice. Videvši kako se krv razliva po njenoj haljini, svi su pomislili da je Anđelika ozbiljno ranjena. Ali pozvani hirurg, pošto ju je pregledao, izjavi da ovaj slučaj ne spada u njegov delokrug, već neka pozovu babicu.

Anđelika je ležala u kući gradonačelnika. Osećala je kako joj se život gasi zajedno sa životom koji beše začet u njoj.

Miris kupus čorbe širio se u velikoj građanskoj kući, povećavajući njeno gađenje, njenu odvratnost prema svemu. S vremena na vreme ugledala bi babičino lice, crveno i znojavo, pokriveno seljačkom maramom, od čega su je bolele oči kao od sunca na zalasku. Celu noć se ta dobra žena predano borila da spase ovo neobično i skoro bestelesno stvorenje, kose žute poput meda, mesečevog sjaja, ispruženo na jastuku, a lica neobično zagasite boje. Temperatura joj smeđim mrljama prekrije voštanu pût, dok joj kapci dobiše olovnu boju, a koluti slezove boje prekriše uglove usnica. Babica prepoznade znake smrti.

– Ne, dete moje – šaptala je polusvesnoj Anđeliki – ne...

Anđelika je potpuno ravnodušno gledala kako se senke motaju oko nje.

Podigli su je, prostrli pod njom sveže čaršave, dok se bakarni disk grejalice okretao u toplom i blistavom plesu.

Ona se odmah oseti bolje; polako je nestajalo hladnoće koja joj je ledila udove. Pošto su je istrljali, dali su joj da popije veliku šolju vrućeg vina začinjenog mirođijama.

– Popijte ovo, mala moja, treba obnoviti krv, mnogo ste je izgubili.

Ona oseti opori miris vina, miris cimeta i đumbira...

Ah! Miris začina... miris srećnih putovanja...! S tim rečima na usnama umro je stari Savari.

Anđelika ponovo otvori oči. Pred njom je bio veliki prozor između teških zavesa, iza prozorskih stakala, gusta, dimljiva magla.

– Kada će svanuti? – prošapta.

Žena crvenih obraza, koja je bila uz njeno uzglavlje, zadovoljno ju je posmatrala.

– Već davno je svanulo – reče ona veselo. – Ono tamo nije noć, već magla, koja se s reke digla. Hladno je danas. Po ovakvom vremenu bolje je ostati u krevetu nego juriti drumovima. Baš ste dobro potrefili. Sad pošto ste se izvukli iz neprilike, može se reći da je ovaj nesrećni slučaj bio za vas sreća. Bar ste se rešili brige.

Opazivši Anđelikine besne oči, ona iznenađeno nastavi:

– Nego šta! Za veliku gospođu vašeg položaja dete nije nikad dobrodošlo. Pustite, znam ja o tome štošta! Kolike mi dolaze da ih oslobodim ploda njihovih ljubavi. A kod vas je to već gotovo, i bez velike nevolje, iako ste mi zadali veliki strah...

Zbunjena ćutanjem svoje pacijentkinje, nastavi:

– Verujte mi, mala moja gospođo, ne treba za tim žaliti. Deca nam samo otežavaju život. Ako ih ne volimo, smetaju nam, ako ih volimo, stvaraju od nas slabiće.

I zaključi slegnuvši ramenima:

– Vrlo važno! Ako vas to toliko žalosti, neće vam biti teško da dobijete drugo dete, budući da ste tako lepi.

Anđelika je stiskala vilicu od bola.

Dete Kolina Paturela neće se roditi.

Sad je zaista osećala da su je potpuno opljačkali.

Oteli su joj sve! Žestoko osećanje, srodno mržnji javilo se u njoj i spaslo je od očaja. I to osećanje nalik podivljaloj bujici, koja još nije našla svoj tok, ulilo joj je volju da se bori. U njoj se rodi besomučna želja da preživi sve, da se osveti za sve što su joj napravili.

Uprkos svemu što je doživela, bila je svesna da velika opasnost još ugrožava njenu slobodu. Uskoro, okružena naoružanim vojnicima, po naredbi gospodara kraljevstva, kao najverolomnija podanica, ona će ponovo nastaviti to putovanje, nakon čega je čeka ko zna koja konačna kazna i kakva tamnica...?